

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 5.
Šibenik, 29. siječnja 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Osudujmo - ali i još nešto

Lako je osuditi zlo, ali ga nije lako popraviti. U svako doba se može ustanoviti krivi tok rijeke, koja u proljeće poplavi polja i usjeve, ali je veoma teško ispraviti riječno korito, iz kojega voda više ne bi prelazila svoje međe i nanašala ljudima štete.

I današnji bezbožni komunizam je zlo. I to je svirepa rijeka, koja izlazi iz svojega korita, te potapa i ruši sve na što naiđe. — To zlo je već davno uočeno i osuđeno. I mi smo ga više puta na ovom mjestu osudili.

Koncem prošle godine, u isti dan, 430 francuskih listova objavilo je protukomunistički proglas, u kojem se obraćaju na državni parlamenat, da zabrani komunističku stranku u Francuskoj. Između ostaloga čitamo u tom proglasu:

»Na našem zemljištu postoji organizacija, nazvana političkom, koja — kako je svima poznato — ovisi o strani državi. Ona se nazivlje komunističkom strankom... makar ona nije prava stranka, jer ne ide za poboljšanjem republikanskih ustanova, niti za njihovom zamjenom boljima. Podržavana po jednoj strani državi, ona ima jedini cilj: rušenje civilizacije Zapada. Za tim ciljem ona ide na tri načina: građanskim ratom, međunarodnim ratom, razaranjem naših dobara i slobode.«

Da je komunistička opasnost uistinu ozbiljna, dokaz su osamnaest evropskih država, koje su dosad na svojem teritoriju zabranile svako djelovanje komunističke stranke.

Komunizam je, po našem najdubljem uvjerenju, veliko čudoredno i društveno zlo, a zlo se, naravno, mora osuditi i spriječavati. Međutim, u samoj osudi i spriječavanju nije ni polovica uspjeha. Komunizam se time neće uništiti. Za to je potrebno još nešto više, a to je: udovoljavanje opravdanih zahtjeva svih koji gladuju i zebru, koji pate i stradaju, pa udisali oni dim tvornica, vlagu seljačkih potleušica ili prašinu mračnih činovničkih kancelarija.

Inače, budu li se donašale samo osude i zabrane, bez lijeka i poboljšanja, ljudska srca će se još više u grudima sledeniti i zakrhnuti, pesnice će se još bjesnije stisnuti, a noga će još jače udariti o zemlju.

Né govorimo fu o iznimkama; govorimo o većini koja se nalazi u komunističkim redovima. A ta većina se zato nalazi tamo, jer ju šiba nepravda i mrcvari bijeda. Mnogi od

Ide se niz kosinu — ubrzanim koracima!

Kakva je naša budućnost?

Na Tri kralja pročita se s oltara, u većini naših mjesta, iskaz župnih matica. Učinilo se to i ove godine. Željeli bismo znati, u komu je mjestu bio broj rođenih veći u 1938 g. nego u 1937 i unatrag.

Matice rođenih tamo iz šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih godina, otrag 50, 60, 70 g., pokazuju veći broj rođenih nego u godini 1938, kada svako mjesto ima za trećinu više duša nego u tim godinama.

Bilans krufi, ali posve realan, jest: mi idemo niz brdo. Budu li matice rođenih pokazivale ovakve brojeve i budućih godina, po računu izlazi, da ćemo do 15—20 g. imati jednaki broj rođenih i umrlih, a iza toga će broj rođenih biti manji od broja mrtvih, tokom jedne godine, a to znači smrt.

Uvjerenja smo, i to otvoreno treba istaknuti, da za Dalmaciju, za ove naše uže krajeve, najvećim uzrokom otpadu broja rođenih (nataliteta) jest: gospodarski lom sa svojim krizama, koje najviše pogađaju radnoga čovjeka. Naš čovjek računa napamet: kad ne mogu prehraniti dvoje, kako ću troje! Ti su računi fačni, samo što život ima svoju računicu kojoj se mora ukloniti ona naša. Mi sa sigurnošću ne možemo ustvrditi da li će bolje u budućnosti proći obitelj s jednim djetetom, nego ona s troje, četvero, pefero i više. Ko će otkriti tajne života i »sreće« koja čovjeka poslužiti.

Mi našega čovjeka posve razumijemo, kada, prisiljen teškoćom ekonomskih pitanja, ovako računa, ali svima dozivamo unaprijed u pamet, a voljeli bismo da griješimo, neka se i poprave ekonomske prilike, ako hoćete i stopostotno, bojimo se da će natalitet u kasnijim godinama porasti. Komoditet će stvoriti javno mišljenje, i ko će biti u snagi promijeniti ga! Mi svojim očima čitamo snagu komoditeta iz slika sa slavonskih sela; a ne treba baš ni u Slavoniju ići, nego se okrenimo oko sebe, u gradu a i u selu, kod pogospođenih ljudi, kod seoskih djevojaka, koje su vjenčane za ljude od plaće.

njih ni ne znaju što uči Marks, ni što, zapravo, hoće komunizam. Samo jedno sigurno znadu: u njima se buni osjećaj ljudskog dostojanstva, u njima duša kriči za pravdom, a tijelo za komadom kruha.

Zato bi se morala promijeniti borbená faktika proti komunizmu. Sve one »ljevičare«, koji nekako prestrašeno, iza zatvorenih vratiju, šapuću o ruskom raju, o bijeloj pogači i mekoj, čistoj postelji, ne smijemo odmah proglašivati pokvarenjacima, rušiocima zdravog društvenog poretka, protudržavnim elementima. Moguće se u njihovom srcu nalazi više plemenito-

Ne dati čovjeku na svijet izaći, uskratiti sunce porodu svomu, krvi svoje krvi, pod srcem svojim ubijati čedo svoje... Ko će izmjeriti veličinu zla! To su protunaravni grijesi, koji nose za sobom smrt i teške osvete za ta strahovito teška i prljava zločinstva. Majke — krvnici svoga poroda, ta može li biti što težega!

Ide se niz kosinu s ubrzanim koracima.

Ljudi vjere, ljudi čovječjih osjećaja, ljudi, koji se nisu spustili na razinu životinja samozivaca, u ekonomskim zlima ne mogu naći opravdane razloge, koji njima dozvoljavaju lagodnosti, na račun drugih života koji bi imali stupiti na svijet.

Ovdje ne iznosimo statistike niti deklamiramo u ime budućnosti naroda našega, nego samo upiremo prstom na posljedicu, zapravo bilans raznih zala i manjkavosti, koje su nam pad nataliteta dale kao svoj nezreo i gorak plod.

A kako i može biti drukčije? Ko se baca na teren, da s aktivnim pozitivnim radom diže svijest ljepote djevojačke duše, veličine materinstva i topline obiteljskoga svetišta? Malo je onih koji grade, a drugi svi ruše.

Flirt, flirt i samo flirt, to je ono što se daje, pruža i nudi našem mladom svijetu. Mi oduzimamo pravo na ime patriotskog društva onima koji, iz bilo kojih razloga, u zimske dane provode svoj kulturno-prosvjetni rad priređivanjem raznih plesnih zabava i plesnih vjenčica.

Kada smo mi rekli da je ples grijeh? Ali ne možemo nikako opozvati, da današnji ples može sve samo ne odgajati, bolje, da on ruši ono što se teškom mukom gradi.

Nisu naše strijele uperene jedino da pucamo na ples. Nije to ni jedino ni najveće zlo, ali jest jedno od prvih zala, koje mlada srca, ako ne posve ruši i ubija, a to svakako slabi u veličini čiste duše i plemenitih osjećaja nježnosti majčina srca, slabi moral.

Po gradovima bismo mi bili što puta umrli. Sada mi gledamo na selo,

stli, nego kod onih koji nisu bili nikad osumnjičeni zbog komunističke propagande.

U našim je silama, da svakome prilazimo sa srcem i ljubavlju. Ljubav neka bude posvuda prva, pa i tu! — A onda, svaki na svojem položaju, tražimo, da se uvijek poštuje ljudsko dostojanstvo, da se vrši pravda!

Očito je: Današnji društveni poredak je strašno nepravedan. A mogao bi i morao biti mnogo pravedniji i bolji. A ako neko neće da takav bude, onda se nemojmo zgražavati, ako nam neko, mjesto da nas po-

koje je počelo izumirati. Zato energično ustajemo proti svim zlima, koja su rastrovala grad, da ne rastruju i selo. Imamo mi raznolikost naših narodnih kola, koja su puno ljepša od igri, donesenih iz kabareta izmoždene gradske gospode.

Iz gradova primamo samo ono što je dobro, a zlo im ostavljamo.

Zašto ovo o plesu? Jer je on ludo oponašanje onih koji nisu ničim dokazali svoje rodoljublje, osim, može biti, u deklamiranju.

Junior

Katoličke pobjede

OZDRAVLJENJE U LURDU

Prema izvještaju lurdkog lista »Journal de la Grotte« tamošnji liječnički ured iza izvjesnog istraživanja proglasio je, da je 20-godišnja protestanka German Bristen 6. IX. 1937. u Lurdu iznenada čudesno ozdravila.

German Bristen nastanjena je u Cafeau-u u sjevernoj Francuskoj. U ožujku 1935. pala je i teško se ozlijedila na koljenu. Rana se nije mogla izliječiti. Više mjeseci imala je koljeno u gipsu. U siječnju 1937. dobila je upaljenje porebrice, a iza toga još i tuberkulozu u donjem dijelu tijela. Kasnije su se još pojavili znakovi sušice i u bubrezima. Liječnici je nje su mogli operirati, jer je bila previše slaba. Njezin otac, koji je bio na nekom predavanju o Lurdu i primjerima čudnog ozdravljenja, nagovorio ju je, i German Bristen je 4. rujna 1937. otputovala u Lurd. Njezin liječnik je napisao: »Prognoza je tačna. Bolest je neizlječiva i za kratko vrijeme bolesnica će umrijeti.« Diagnoza je glasila: »Tuberkulozno upaljenje lijevog koljena, tuberkuloza bubrega i mjehura«. Bolesnica je morala ležati putovati u Lurd.

Kad je 6. rujna u Lurdu bila procesija s Presv. Tijelom, German Bristen osjetila je kod blagoslova iznenada olakšanje. Tada su je odnesli natrag u bolnicu. Drugoga dana mogla je već da se lako dignu i da ide. Prijavila se u liječničkom uredu radi pregleda, gdje su ustanovili samo znakove bolesti, jer je koljeno već bi-

zdravi, okrene leđa, i srdito udari šakom o sto.

Slažemo se s francuskom štampom, koja je upravila svoj proglas na parlamenat, da se zabrani komunistička stranka. Ali nam se čini, da bi taj proglas bio mnogo čovječniji i uspješniji, da su u njemu odlučno istakli zahtjeve za što skoriju provedbu pravednog društvenog uređenja, u kojemu ne bi niko gladovao i besposleno obijao tuđe pragove.

Naš stav je, dakle, jasan: Proti komunizmu, a za najpotpuniju socijalnu pravdu! Posvuda unijetti nju, znači uništiti komunizam! lg.

lo sasma zdravo. Radi bolesti na brezima i mjehuru bolesnicu su još tačno pregledali i izjavili, da je potpuno ozdravila.

Od 6. rujna 1937. German Bristen nije imala više nikakvih bolova, temperature i kakvih drugih smetnja. Kad su je u lurdskom liječničkom uredu 3. rujna 1938. godine ponovno pregledali, izjavili su liječnici, da je German Bristen potpuno zdrava.

KATOLIČKI LISTOVI U AMERICI

Nedavno je odio za štampu velike katoličke organizacije Sjedinjenih Američkih Država objavio podatke o katoličkoj štampi u USA. Ta štampa je u posljednjih 13 godina narasla za 60%. Broj katoličkih listova narastao je od 1 milijuna 602 hiljade 369 iz godine 1925. na 2 milijuna 631 hiljadu 807 listova u 1937. Poprečno dva katolička društva imaju po jedan katolički list, a godine 1935. bio je razmjjer 3 : 1. Ti listovi su vjerski nedjeljni i nabožni listovi. Prošle godine ustanovljena su 3 nova biskupska lista i 4 nova katolička časopisa. 71 biskupija ima svoj posebni biskupski list.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 29. I.: *Cetvrta nedjelja po Bogojavljenju*. — Sv. Frano Saleski. Radio se 1567. g. u kaštelu Sales blizu grada Anesi. Bio je biskup u Zenevi. Svojom vanrednom blagošću i finim taktom obratio je na desetine hiljada zalutalih kalvinista sv. majci Crkvi.

Ponedjeljak, 30. I.: Sv. *Martina*, djevice i mučenika. Bogatu baštinu razdijeli siromasima i posveti se Gospodinu. U prvoj polovici 3. v. bila je radi ljubavi Kristove bačena u amfiteatar pred krvoločne zvijeri, i tako je završila svoj mladenački život.

Utorak, 31. I.: Sv. *Ivan Bosko*. Svetac novijih vremena i glasoviti odgojitelj omladine.

Srijeda, 1. II.: Sv. *Ignacij*, mučenik. Izgarao je od čežnje za mučeničkom smrću i molio rimske kršćane, neka što više razdraže divlje zvijeri protiv njega prilikom mučenja. I zaista divlje ga zvijeri proždriješe 20. prosinca g. 107. u Rimu.

Cetvrtak, 2. II.: *Svijećenica*. Danas se slavi spomen, kako je Bl. Dj. Marija četrdeseti dan po rođenju prikazala u hramu svoga božanskog Sina.

Petak, 3. II.: Sv. *Blaž*, biskup i mučenik. Časti se kao zaštitnik u bolesti grla. Grad Dubrovnik uvelike štuje sv. Blaža kao svoga zaštitnika.

Subota, 4. II.: Sv. *Eutihij*, mučenik. Podnio je mučeničku smrt u Rimu.

ČETVRTA NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

CITANJE POSLANICE bl. Pavla apostola Rimljanima (13, 8—10). — Braćo! Nikome ništa ne dugujete osim da ljubite jedan drugoga; jer ko ljubi bližnjega, is-

punio je zakon. Jer: Ne čini preljube; Ne ubij; Ne ukradi; Ne reci lažno svjedočanstvo; Ne poželi, i ako ima još koja druga zapovijed, u ovoj se riječi sadrži: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. Ljubav ne čini zla bližnjemu. *Punoća je dakle zakona ljubav.*

† SLIJEDI SV. EVANDELJE po Mateju (8, 23—27). — U ono vrijeme: Kad uđe Isus u lađicu, podoše za Njim učenici Njegovi. I gle, velika oluja nastane na moru, tako da lađicu pokrivahu valovi, a On spavaše. I pristupivši k Njemu učenici Njegovi probudiše Ga govoreći: »Gospodine, spasi nas, pogibosmo!« A Isus im reče: »Što ste bojažljivi, malovjerni?« Tada ustavši zapovijedi vjetrovima i moru i nastala velika tišina. A ljudi se začudiše govoreći: »Ko je ovaj da ga slušaju vjetrovi i mora?«

GOSPODIN JE S NAMA!

More u oluji, lađica, koju pokrivahu bjesni valovi, te Učitelj, koji spava — ovaj prizor današnjeg Evanđelja sjeća nas borba, u kojima se Crkva Božja nalazi i u našim danima. Često se čini, da zlo slavi slavije i pobjedu, a pravda da mora podležiti.

No zašto Gospodin spava, dok se njegovi bore i u pogibelji su da propadnu?

Jedno predavanje kardinala Verdiera

Što treba čovječanstvu u današnje doba?

Pariški nadbiskup kardinal Verdier 20. t. mj. održao je u nabitom punom kazalištu Margigny javno predavanje o temi: »Što treba čovječanstvu u današnje doba?«

Kardinal Verdier je prije svega naglasio, što sve uznemiruje i uzbuđuje narode, ali Bog bdije nad novim redom stvari. On se očituje iznad svega onoga, što danas jest i čini nam se kao djelo ljudi, koji su zaboravili njegovo očinstvo, njegov zakon, njegovu providnost. Za primjer uzео je odmah Francusku. »Službeno — kazao je on — ona je još uvijek Francuska rastave (crkve od države, op. našeg ur.). Ni u čemu nije se odrekla svoga zakonodavstva, koje od više godina od nje čini tvrđavu antikerikalizme. Svuda se to opaža i označuje ju se kao glasnicu i pobornicu ove misli i ovoga stava. Oplužuje ju se još — to moram reći — rođi štetnog odgoja, što ga je dala tako velikom broju dječaka i zabrinuto se pita, kakvim će to plodovima uroditi. A ipak, usprkos tako zlih strujanja, diže se nova Francuska, što se ne slaže s ljudskom logikom. Bez dvojbe naša Katolička akcija odgađa: umraža izabrani skup ljudi, koji se sve više afirmiraju i nameću. Ali uz njih i čitav narod, odričući se skoro vjekovnog neprijateljstva, vraća se, da sa simpatijom gleda na vjeru svojih otaca i da u nju polaže svoje nade.«

Zašto sve to? — pita kardinal. Poštena i odana djelatnost katolika; apostolat svećenstva, velikoga i u svom skromnom i

On spava i čeka, jer hoće da i mi radimo i borimo se. Borba će nas ojačati, uliti nam više odvažnosti i vjernosti: ona će nam dati priliku, da tako zaslužimo krunu slave.

On spava i odmah ne nastupa, da nam pokaže našu nemoć i nespособnost; da se iz dubine svoje nevolje s pouzdanjem obratimo Njemu, jedinom našem spasu. Tko zna, koliko smo neuspjeha i padova doživjeli, jer smo mislili, da smo sami sebi dostatni i ne trebamo Božje pomoći!

On spava, jer je siguran za svoje čine. Njegova mudrost zna, kad je zgodan čas, da se on pojavi i nastupi; njegovo ljubezno srce uvijek bdije nad nama, pa i onda, kad se čini, da On spava. Njegova moć ne dolazi nikad na manje. On je Onaj, koji je stvorio nebo i zemlju!

Ovaj svemoguću Bog je uvijek s nama — u mističnoj lađici Petrovoj u osobi njegovog Predstavnika i Namjesnika na zemlji Sv. Oca Pape. On je s nama u Svetohraništu. On je s nama u našem vlastitom srcu.

»Što se bojiš, ti nosiš Cezara!« — tako je jednoga dana uskliknuo Cezar mornaru, koji se strašio vidi veliku oluju na moru. S koliko više prava sveta Majka Crkva može reći svakome pojedincu od svoje djece: »Što se bojiš, ti nosiš Krista!«

i narav sastavili. Sloboda lako izvrigne se u drzovitost i razuzdanost te se s te strme hridi sudbonosno strovaljuje u rasap i propast!«

Iza vrlo dirljive pohvale rada misionara, obazrivog osvrta na viadin rad, kao Pastir, zaželio je, da vidi domovinu i velike demokracije, kako više nijesu neprijateljski raspoložene protiv kršćanskog ustrojstva svijeta, već da ga, u skladu s Crkvom, poprime u njegovim bitnim i osnovnim načelima za dobro čovječanstva: poštovanje najviše ljudske ličnosti i uistinu bratska ljubav, koju udahnjuje kršćanska misao, da svi narodi potječu od samoga jednog božanskog očinstva. Dao Bog, da one odlučno posvetile svoje sile i blago, što im je darovao Bog, kao za jednu križarsku vojnu kršćanske civilizacije; za red, za mir, za blagostanje ljudi, koji su se povratili kršćanskoj civilizaciji.

U ovom svom predavanju još je istakao, kako događaji u svijetu sile francusku državu, da stvori zajedno s Crkvom »os«, koja će braniti duhovne vrednote, budući da te vrednote tvore njenu očevinu, a u očitoj su protinbi s političkim ideologijama i koncepcijama, koje su se rodile s druge strane granice. Stoga je i Papa mogao izjaviti, da usred bolnih i žalosnih vijesti, što ih prima iz ostalih krajeva svijeta, vijesti iz Francuske smatra pravom utjelom.

Francuska »očevina« — nastavio je kardinal — osniva se na trostrukom temelju: Bog, sloboda, bratstvo. Trostruki odgovor na pitanje: Što treba čovječanstvu u današnje doba?

Bog je uzrok i jamstvo dužnosti, kojoj daje posvećeni značaj i pravednu sankciju. Vjera je, kako reče predsjednik velike američke demokracije, prva od moralnih ustanova, koja će spasiti društvo. — Druga je sloboda. I napokon bratstvo, čovječansko bratstvo, osnovano prije dvije hiljade godina i čiji je božanski glas prozeo francusku dušu tako, da naša zemlja daje svijetu najveličaj-niji primjer toga bratstva.

U zaključku je naglasio, kako kršćanstvo uči i propovijeda, da su svi ljudi djeca Božja i sve rase jednake.

Križarske vijesti

POSJETI I PREDAVANJA. U nedjelju 15. I. posjetio je Križare u Bukovu br. Franjo Visković, te održao predavanje. — U nedjelju 22. I. održana je skupština Krajev-nog odbora u Sisku. — Istoga dana održan je saletanak Križera u Križevcima, kome je u ime VKB-a prisustvovali br. F. Grgić.

KRIŽARSKI KALENDAR. Kako neka križarska društva potraživaju kalendar, molimo svu onu braću, koja kod sebe imaju neraspodanih kalendara, da ih odmah vrate VKB-u, eda bi se moglo udovoljiti potražnji.

»KRIŽARSKA STRAŽA« nalazi se u štampi, pa će je društva dobiti kroz nekoliko dana. Molimo sva društva, da javu odmah broj primjeraka, u koliko trebaju da im se pošalje »Križarska Straža«.

NOVIM SENATOROM imenovan je dr Imre Varady, odvjetnik u Petrogradu, kao predstavnik mađarske manjine.

Podlistak

Baltazar Vijolić: „Cvijet hrvatske krvi“

»Croatia Sacra« — Sveta Hrvatska — drevno »predziđe kršćanstva«, zemlja bezbrojnih mučenika »za Krst časni i slobodu zlatnu« dobila je u liku bl. Nikole Tavilića, jeruzalemskog mučenika, osobitog zagovornika i miljenika Božjeg s kojim se ponosi čitav hrvatski narod, a posebno Njegov rodni Šibenik.

U čast i slavu dičnog serafskog sina niču po svim hrvatskim krajevima oltari, kapele i crkve, cvjetaju razne priredbe i pobožnosti, a umjetnici se natječu da kistom, dljetom i perom ovjekovječe Njegov sveti lik. U nizu tih priznanja, izražaja zahvalnosti i ljubavi što će se još povećati u ovoj jubilarnoj godini, najljepši vijenac savio Mu je poznati katolički pjesnik Baltazar Vijolić. U trinaest pjesama kao u trinaest bisernih okvira prikazao je čitav život ovoga u-

*) B. Vijolić: »Cvijet hrvatske krvi« — Pjesma o svetom Hrvatu — sa slikama G. Jurkića. Izdao Hrvatski odbor za Svetu Zemlju u Zagrebu 1939.

godnika Božjeg. Slobodni stihovi kao zlatni dukati zvone plemenitim zvukom i dočaravaju nam djetinjstvo Nikolino u rodnom Šibeniku, samostan Male Braće na Bribirskom Brdu, domovinu Asiškog Siromaha pitomu Umbriju, patničku našu Bosnu, čežnju za Svetom Zemljom, djelovanje i mučeničku smrt u Kristovoj Domovini, da završi s divnom »Molitvom« u kojoj je božanskom vizijom zahvaćena prošlost, sadašnjost i budućnost naše Svete Hrvatske. Ne znaš koja je pjesma od koje ljepša i zanosnija, u kojoj ima više srca i topline, a različne ilustracije Gabrijela Jurkića još im povećavaju vrijednost. Dva umjetnika tu se popunjuju, čine skladnu cjelinu. Jezik je u pjesmama sočan, narodski, a stil svjež i zvučan s mnoštvom pjesničkih izraza. Pejisaž je pogođen, dat živo i plastično:

»Nepregledne šume: tajanstvena naselja sjena i stoljetnih priča. Rijeke, što olječu lagano i padaju u divljem slapu s pjenom uzavrelog srebra. Zelene ravni išarane bjelinom veselih ovaca, oživljene mukom govoda prostrle se pred njim.«

(»Prvi pogled na bogumilsku Bosnu«)

Divno je prikazan jaz između Krista i Muhameda, kršćanskog i muhamedanskog poimanja prekogrobnog života u stihovima.

»Vara te tvoj Prorok, kada govori o raju punom odaliska bijelih, što cvatu ženskom draži, i o gozbama tečnim u cvijeću, u razbludi, u sjaju. Sve su to, kadijo, varke. Laži, laži, laži.«

Duša je bezljelesna. Ne draže zemne je slasti. Od Boga živi u Bogu. U vječnoj Ljubavi plamen. I sretna samo je onda, kada bez ljage i strasti Njemu u zagrljaj padne nevinna, — Amen.«

(»Pred jerusalemskim kadijom«)

Sve nije moguće citirati. Ove pjesme treba čitati, jer u njima se krije mnogo ljepote, mnogo vjere i mnogo poezije.

Zbirka je upravo raskošno opremljena pa i s te strane zaslužuje najbolju preporuku i svako priznanje izdavaču.

Gabrijel Cvitan

Istina o hrvatskom biskupu Grguru Ninskome

U svetojeronimskom »Zlatnom Klasju« napisao je sveuč. prof. dr Miho Barada zanimljiv članak: »Istina o hrvatskom biskupu Grguru Ninskome«. Budući da se događaji u vezi s Grgurom kod nas još uvijek tendenciozno prikazuju (na pr. starokatolic) korisno je na izvode prof. Barade upozoriti što širi krug čitatelja.

Prof. Barada upozorava da su krivo imali Lučić i Farlati, kad su za kroniku, koju je našao Ughelli u knjižnici Barberini u Rimu smatrali da se tu radi samo o kronici Tome Arcidakona kojoj je netko dodao razne većinom krive i lažne podatke. Prof. Barada je našao još jedan primjerak te kronike (koje on za razliku od Tomine zove *Veća*) te je uspoređivanjem tekstova došao do zaključka da *Veća* nije proširena *Manja* (Tomina), nego samostalno djelo. U koliko se kronike u koječemu podudaraju to je radi služenja zajedničkim prvorazrednim izvorima, danas izgubljenim. Istina Toma je povjesničar, dok sastavljač *Veće* to nije i on u glavnom samo sakuplja izvore, a dijele koji potječu od njega vrlo su rijetki.

Prelazeći na referiranje o sadržaju spomenutih dokumenata u vezi s pitanjem glagolice i radom biskupa Grgura Ninskoga, prof. Barada upozorava na Tominu tvrdnju da je Sv. Stolica Splitskoj Crkvi podijelila

Iz naših krajeva

BISKUPSKE KONFERENCIJE U ZAGREBU. Nakon saziva Duha Svetoga 24. t. mj. započelo je zasjedanje plenuma Biskupskih Konferencija pod predsjedanjem Hrvatskog Metropolitana zagrebačkoga nadbiskupa preuzv. g. dra Alojzija Stepinca. Konferencijama prisustvuju sva naša preuzv. gg. nadbiskupi i biskupi osim križevačkog vladike dra D. Njaradi-a, koji se nalazi u posebnoj misiji Sv. Stolice u Karpatskoj Ukrajini, te skopljskog biskupa dra Gnidovca, koji je bolestan. Na dnevnom redu ovih Konferencija su razna aktualna pitanja. Nakon Konferencija bit će za javnost izdan komunicirani stvoreni zaključcima.

»SLOVENEK« O REZOLUCIJI HRV. NAR. ZASTUPNIKA. Ljubljanski »Slovenec«, glasilo JRZ za Sloveniju, u nedjeljnom broju od 22. t. mj. u svom pregledu unutrašnje politike piše od riječi do riječi ovo: »U nedjelju 15. t. mj. sabrali su se na dogovor u Zagrebu pod predsjedništvom dra Mačka hrvatski zastupnici. Zaključili su, da ne će sudjelovati u radu skupštine te da će još i sada ostati kod kuće. Nadolje su izglasali rezoluciju, koja je dosta oštra i u kojoj zahtijevaju za Hrvate pravo samoodređenja te se pozivlju na hrvatsko državno pravo. I ako je, kako je već rečeno, rezolucija dosta oštra, ipak su beogradska, a također i srpski krugovi, stvar mirno prosuđivali, ako isključimo neke pretjerance. Srpske novine i nakon te rezolucije još uvijek naglašuju, da treba s Hrvatima zaključiti sporazum. Svakako je položaj takav, da danas treba osobito oprezno pisati i govoriti, da se položaj još gore ne zaplete. Usprkos oštrog rezolucije sporazum je dakle još uvijek moguć. I mi Slovenci od srca želimo, da bi do njega došlo i da bi se konačno kod nas prilike sredile tako, kako to zahtijevaju opravdani zahtjevi Hrvata i Slovenaca. Pri svemu tome pak bit će to od koristi i Srbima, a najviše zajedničkoj državi, koja će iz pravoga sporazuma izići i moćnija i jača.«

SLUŽBENO SAOPĆENJE O RAZGOVORIMA GROFA CIANA. O razgovorima talijanskog ministra vanjskih poslova grofa Ciana i jugoslavenskog ministra predsjednika i ministra vanjskih poslova dra Stojadinovića izdano je službeno saopćenje, u kojemu se kaže, da je u razgovorima, koji su vođeni u velikoj srdačnosti, izvršena svestrana izmjena gledišta. Konstatirano je, da je jugoslavensko-talijanski sporazum od 1937. godine jedan od osnovnih elemenata politike obiju zemalja. Raspravljeno je također o položaju u Europi te je potvrđena volja, da se produži suradnja Jugoslavije i Italije u interesu konsolidacije mira i reda u ovom dijelu Europe, a to u sporazumu sa svim zainteresiranim zemljama, a posebno sa zemljama, susjednim Jugoslaviji. Italija će u tome surađivati u duhu sporazuma osi Rim—Berlin. U saopćenju se nadalje kaže, da se privreda Italije i Jugoslavije dopunjuje te da postoji velika i široka mogućnost razvoja privrednih odnosa.

„Hoćemo Boga u naše škole Kak blista križa presveti znak!“

sva ona prava, koja je nekoć imala starorimska Solinska Crkva.

»Toma — kaže prof. Barada — naprosto to tvrdi i ničim ne opravdava, dok sastavljač Veće Kronike obrazlaže time, jer da to slijedi iz pisma »koje je g. papa Ivan, po Ivanu nadbiskupu crkve ankonitanske i Leonu biskupu crkve prenestinske, poslao Ivanu nadbiskupu Solinske Crkve« i donosi cijelo pismo, koje nam mnogo toga kaže. Papa u njemu zamjera i kori dalmatinske biskupe što su za dulje vremena bili ostavili Sv. Stolicu i priključili se Bizantu, te što se po njihovim biskupijama širi glagoljica i to njihovim pristankom (vobis tacentibus) i consentientibus; na saboru neka urede sve i glagoljicu dokinu. Po ovom jasno se vidi da nadbiskup Ivan ne samo da nije bio protiv glagoljice, nego da je bio za nju. Tim po sebi pada sve ono što je pisalo o borbi tog biskupa protiv glagoljice.

Na ovo pismo sastavljač Veće kronike nadodaje: »Također drugo pismo koje poslao g. Ivan papa po spomenutim biskupima kralju hrvatskomu« i donosi pismo u cijelosti. U njemu upućuje papa biskupe o čemu će sve na saboru vijećati, tražeći da iz malena uče djecu latinski i da glagoljicom ne obavljaju službu Božju.

(Tako je to bilo odmah na početku desetog vijeka, kad Hrvati još nisu imali dozvolu za glagoljicu, a ipak su je počeli upotrebljavati učenici sv. braće. No, kako je poznato, poslije su Sv. Oci Pape hrvat-

Što drugi pišu

„Bez katoličke Crkve katolički dio hrvatskog naroda ne bi bio ono što jest“

Zagrebački »Obzor« od 25. t. mj., povodom biskupskih konferencija, piše:

»Danas (24. 1.) je počelo u nadbiskupskim dvorima vijećanje plenuma biskupskih konferencija. Konferencijama predsjedava hrvatski metropolit dr. Stepinac. Službeno nije objavljen dnevni red ovih vijećanja, ali se saznaje, da će predstavnici katoličke crkve u Jugoslaviji raspravljati o važnim aktualnim pitanjima. Ta su pitanja uglavnom crkvenog i vjerskog karaktera. No, kako saznajemo, raspravljat će se i o pitanjima, koja su u vezi sa djelatnošću Katoličke akcije. Premda Katolička akcija nije politička ni stranačka organizacija, to je ipak njen djelokrug rada veoma širok te zasjeda zapravo u sve granje javnog života u sredini, u kojoj djeluje. U vezi s Katoličkom akcijom biskupska konferencija raspravljat će o potpunijoj i boljoj organizaciji katoličkih redova, o koordinaciji rada pojedinih katoličkih društava, o katoličkoj štampi itd.

Hrvatska katolička javnost prati s razumljivim i opravdanim interesom djelatnost crkve i njenih organizacija na svim poljima crkvenog i javnog života. Hrvatska javnost iskreno želi, da katolička crkva promiče uspješno svoje interese i štiti odlučno svoja prava. U napredku i jačanju katoličke crkve

Budite apostoli svoje sredine!

Pojam apostolata

»Jedna od svrha Katoličke Akcije je da od pojedinoga člana odgoji i stvori apostola Kristovog u onoj sredini, u koju ga je Gospodin postavio.«

Papa Pio XI.

Riječ apostolat znači odaslanje, poslanstvo.

Apostol je dakle poslanik. Poslanik Božji ljudima, za njihov duhovni spas.

Prvi apostol bio je Isus Krist, koji se više puta proglasio poslanikom Očevim, da obnovi ono, što je prvi čovjek pokvario.

Apostol je bio i preteča Kristov. O njemu zaista govori Evanđelist: »Poslan bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan. Ovaj dođe za svjedočanstvo, da svjedoči za svijetlo«, to jest za Krista, koji se uistinu označio kao svijetlo svijeta.

Apostoli su bili Dvanaestorica, izabrani i poslani od Otkupitelja svijeta, da nastave i rašire njegovo spasiteljsko djelo. Nazvani Apostoli, ovi; jer — kako pripovijeda sveti Luka — Isus je bio onaj isti, koji jednoga jutra, iza kako je svu noć proveo u molitvi, »dozva svoje učenike i izabra od njih dvanaestoricu; njih nazva i Apostolima«.

Apostoli su zakoniti nasljednici Dvanaestorice, biskupi; te, pod njihovim vodstvom, svećenici. Oni izvršuju hijerarhijski apostolat.

naša javnost s pravom vidi i pojačanje naših općih narodnih pozicija. Uz to je katolički dio hrvatskog naroda nerazdruživo vezan s katoličkom crkvom. Duhovne su sponne između katoličkog dijela hrvatskog naroda i katoličke crkve stoljećima stare i neuništive. One same po sebi određuju smjernice skladne suradnje i odnosa između naše javnosti i katoličke hijerarhije.

Najjača je obrana brojem malih naroda protiv takovih opasnosti kompaktnost narodnih redova i jednodušnost u općim narodnim težnjama. U tom leži njihovo najjače jamstvo, da će prebroditi sve nevolje u eventualnom sutrašnjem sudaru. Treba dakle biti čvrsti, jednodušni i nepokolebivi u svom djetanju. Ništa pak ne može lako učvrstiti unutrašnju kompaktnost jednog naroda, koliko skladna suradnja između onih čimbenika, koji predstavljaju tradicionalne komponente njegovog duhovnog i narodnog života. Katolička crkva je u tom pogledu predstavnik duhovnih stremjenja katoličkog dijela hrvatskog naroda; ona je oblikovala njegovu kulturu, njegovo duhovno ustrojstvo. Bez katoličke crkve katolički dio hrvatskog naroda ne bi bio ono što jest. pa je uopće teško i zamisliti, kako bi izgledali bez onog duhovnog sadržaja, koji smo vijekovima primili od katoličke crkve.«

No u Crkvi Kristovoj mogu i moraju biti apostoli, unutar nekih stalnih granica, i obični vjernici. Njihov položaj je onaj saradnika, pomoćnika u hijerarhijskom apostolatu.

Eto tu Katoličke Akcije, mnogobrojne čete svjetovnjaka, koji se pridružuju svećenstvu u ovom velikom poduzeću, kao što je spas duša.

PRETJERANO SHVAĆANJE

Zato, što smo ustvrdili: i obični svjetovnjaci moraju biti apostoli, neki ostaju skeptični, a drugi skoro ozalošćeni. Njima se čini, da je dužnost apostolata odveć teška za njihove sile i za stanje i prilike njih svjetovnjaka.

To je zato, što nemaju ispravno shvaćanje o apostolatu, već pretjerano. Oni misle, da budu apostoli, da je potrebita, na primjer, čudesna i vanredna aktivnost svetoga Pavla, ili rječitost Zlatoustoga, ili mudrost Augustinova, ili revnost Franje Asiškoga, ili odvažnost Ivane Arške, ili privlačivost Don Boska. I onda izvlače ovaj logični zaključak: Veoma lijepa stvar je apostolat, ali nije za nas. Manjka nam sposobnost, manjka nam vrijeme, manjka nam mogućnost.

No zbilja je ta, da apostolat ne nameće svima iste dužnosti. A budući je on dužnost za sve — kako ćemo to u kasnijim članci-

njimā vidi se sadržaj Grgureva priziva. Na tom saboru bilo je zaključeno, da splitski nadbiskup postaje metropolit hrvatsko-dalmatinske crkvene pokrajine; dokida se ninska biskupija i njen teritorij vraća se Splitu, a za Grguru osnovat će se nova biskupija ili u Skradinu ili u Duvnu ili u Sisku, gdje on hoće pak ako hoće i sve tri skupa. Po ovom Grgur Ninski opirao se da razdijele i dokinu njegovu biskupiju a nije se borio za glagoljicu. A to je sasvim nešto drugo. Grgurova žalba ticala se samo u pravnom razdjeljenju biskupija, i on se sasvim zakonitim putem prizvao na Papu, kojega je time, kao što je i razumljivo, sinovski priznavao za vrhovnog Glavara Kristove Crkve. Konačno ovaj sastavak završava, kako je Sv. Stolice sve to potvrdila i splitskomu nadbiskupu poslala palij, znak metropolitanske vlasti.

Ovim je tako završen prijepis jednog starijeg sastavka o splitskim saborima. No sastavljač Veće kronike donosi još jedno papinsko pismo koje se tiče ovih sabora, ali koje i po sadržaju se po riječima kojima ga on donosi, vidi se da ovo pismo nije pripadalo gornjemu sastavku o splitskim saborima, nego da ga je sastavljač Veće kronike našao negdje na drugom mjestu. Kao naslov ovoga papinskoga pisma stoji: »Također pismo zadarskomu biskupu ili svoj Dalmaciji«, a poslije cijelo pismo. Papa Lav VI tu piše, kako dalmatinski biskupi nesmiču otimati jedan drugomu teritorij; splitska

ma dokazati — znak je to, da svatko ima kakvu mogućnost za nj.

Ima vrsti apostolata, istina je, koje nijesu moguće svima. No ima i drugih, koje su na dohvat svakom kršćaninu.

Takav je apostolat molitve. Tko ne može moliti za duhovni spas vlastite braće, za pokoru grješnika, za obraćenje nevjernika?

Takav je još i apostolat sredine, na koji želimo svratiti pažnju naših čitalaca.

OD OBITELJI DO SREDINE

O dužnosti, koju ima svaki kršćanin, da bude apostol u obitelji, svi su uvjereni. Sv. Pavao kaže, da »onaj, koji se ne brine za svoje i osobito za svoje ukućane, da je gori od nevjernika«.

Zato, ako imaš u kući koga bolesnika na duši (koju mlaku dušu, nemarnu, da vrši vjerske dužnosti) osjećaš dužnost, da pozoveš Isusa, da ga izliječi; kao što mu je jednog Petar preporučio punicu, koju je — kako pripovijeda sv. Luka — »uhvatila velika groznica... I (Isus) stavši više nje zapovijedi groznici, i pusti je. I odmah (bolesnica) ustade i služaše im.« I tvoj bolesnik, čudesno ozdravljen od božanskoga liječnika, počeo će da ga sa žarom služi.

Ako — što je gore — imaš u kući duševnog mrtvaca (to jest, dušu, koja ne živi po vjeri i izgubila je vrhunaravni život) ti, kao i sestre Marta i Marija iz Betanije, dolaziš pred Isusa sa suzama i pitaš u nje ga čudo uskrsnuća. I možda ćeš doživjeti tu utjehu, da vidiš svoga mrtvaca, kao i Lazara, gdje izlazi iz groba.

Ovaj apostolat naprama onima, u čijim žilama teče naš krv, osjećamo i vršimo ga kao strogu dužnost ljubavi. I rado potpisujemo strogu riječ Pavlovu: Tko se ne brine za dušu svojih ukućana, gori je od nevjernika.

E pa dobro, apostolat sredine samo je produženje i proširenje apostolata u obitelji.

Svaki čovjek, zaista, živi u svagdanjem dodiru ne samo sa članovima svoje obitelji, već i sa stalnim brojem drugih osoba, koje sačinjavaju baš sredinu njegovoga društvenog života. To su njegovi drugovi u radu ili nauku, prijatelji, susjedi kuće i t. d. Osobe, s kojima sklapa veze i odnošaje ne samo običnoga poznanstva, već i drugarstva i prijateljstva. Osobe, s kojima ima neku stalnu sličnost, koja proizlazi ili od zajednice interesa i zvanja, ili istovjetnosti osjećaja. Na dušu ovih osoba može on dakle duboko utjecati, u dobru ili zlu.

Apostolat sredine baš sastoji u ovome: činiti dobra dušama, s kojima obično dolazimo u dodir, s kojima smo u drugarskim ili prijateljskim odnošajima.

U užem smislu riječi apostolat sredine nazivlje se onaj, koji se vrši za dobro onih, koji se nalaze u istim životnim prilikama kao i mi, pak imaju s nama zajedničke staleške dužnosti. To je apostolat radnika naprama radniku, zanatlije naprama drugu istoga zanata, činovnika naprama drugu u istom uredu, daka naprama drugu u školi, majke obitelji naprama drugim majkama, i tako naprijed.

Ovakav apostolat zove se još apostolat sličnoga naprama sličnome.

biskupija mora da obuhvaća i teritorij hrvatske države; Grgur iz Nina mora da ide u Skradin i konačno splitskom nadbiskupu šalje palij. Kako vidimo u ovome pismu stoji da papa šalje Grguru u Skradin, dok u gornjemu sastavku stalo je Grguru na volju da ide ili u Skradin ili Duvno ili Sisk ili da drži sve te tri biskupije, zato sastavljač gornjega sastavka o splitskim saborima nije se služio pismom pape Lava VI; k tomu jasno vidimo kako je sastavljač Veće kronike postupao pri njenom sastavljanju. On nije prosto prepisivao, umetao ili još manje izmišljao događaje, nego je on iz raznih predložaka doslovno uzimao vijesti i prepisivao ih kako je smatrao da idu skupa. Zato Veća kronika nije sastavljena po onoj Tome arcidakona, nego je sastavak o sebi po raznim prvorazrednim izvorima; ona nije proširena, Tomina kronika, nego spis za sebe; ovim je skup raznih starih prvorazrednih izvora. Zato iz nje doznajemo pravu istinu o Grguru, biskupu Ninskom, — istinu, da je on bio vjeran i odan Namjesniku Kristovu u Rimu, Sv. Ocu Papi, a sve, što je protivno tomu, da spada u carstvo priča«.

OSIJEK DOBIVA APELACIONI SUD.

Dokora će se osnovati u Osijeku apelacioni sud, koji će započeti radom 1. IV. t. g. Prostorije apelacionog suda bit će smještene u jednom dijelu bivše županijske zgrade.

Za jubilarnu godinu 1939
imamo slike

Bl. Nikole Tavilica

izrađene uljenim bojama na kartonu i uokvirene u dva formata:

- a) 25 × 35 cm Din 75.—
- b) 35 × 50 cm Din 100.—

Ista slika može se dobiti također za oltare u većem formatu i izrađena na platnu. Cijena prema veličini. Kod naručbe neka se označi, da li se želi sliku Blaženoga u habitu crnom (Konventualca) ili smeđem (Franjevca).

HRVATSKA KNJIŽARA — SPLIT

Naši dopisi

PRIDRAGA

Nova zvona. Božić je najradosniji dan za svako kršćansko srce. Veseli mu se kršćanski grad i kršćansko selo. Tako i ovo naše zabitno selo raduje se Novorođenom Bogu-Covjeku, ali zadnji Božić, t. j. god. 1938., bio je na osobiti način dan radosti i veselja, jer upravo pred sam Božić na Badnji dan iza toliko godina uz klicanje i pjesmu razdraganoga naroda i uz pucnjavu mužara prozvonila su nova zvona na našoj starodrevnoj crkvi. Dugi niz godina smo morali slušati tužno lupanje jednoga malog raspuklog zvona. Ponos seljana to nije mogao dulje dozvoliti, a budući crkva nije imala sredstava za nabavku novih, stoga su oni, uz velike žrtve, sakupili materijal za potrebitu svotu, što je svakako hvalevrijedno i može služiti na diku i ponos sela Pridrage. Nova zvona su naručena kod ugledne ljevaonice zvona g. Jakova Crespi u Splitu.

Pridražanac

ZMAN

Tjedan protiv psosti. Evo hvala dragom Bogu ove je godine u našem selu Zmanu »Tjedan protiv psosti« prošao odveć pobožno. Uspjeh je bio veoma dobar. Pobožnoga naroda, muškoga i ženskoga spola, bilo je u našoj prostranoj crkvi svaku večer mnogo više negoli prošle godine. — Neka dobri Bog blagoslovi naše selo i našega dobrog župnika, da i dojučeršne godine pobožno i skrušeno provedemo »Tjedan protiv psosti«.

MURTER

Križarska priredba

26. XII. pr. g. imali su naši križari svoju božićnu akademiju, koja je uspjela iznad svakog očekivanja. Preko akademije nastupio je prvi put križarski tamburaški zbor, koji je sa svojih nekoliko komada uveličao akademiju.

Iza deklamacije: »Osamstotoj godišnjici smrti Petra Svačića«, koju je s puno razumijevanja izveo br. Z. Skračić, izveli su članovi na svačije udjeljenje dramu »Strah Asturije«. Diletanti su time pokazali, kako su oni spremni i za teže stvari. Svojom igrom oduševili su publiku. Iza nekoliko otsviranih pjesama, koje je otvirao tamburaški zbor, slijedila je najprije šaljiva deklamacija: »Pač sam iz avionca«, a zatim su članovi izveli šalu »Dvije protivne čuđi«. Obe točke izazvale su buru smjeha. Iza »Lijepe našee«, koju je otvirao tamburaški zbor, narod se uz pjevanje narodnih pjesama mirno razišao svojim kućama.

Akademija je uspjela u svakom pogledu. Narod je oduševljeno gledao svoju omladinu, koja je krenula novim putem, putem izgradnje potpune čovjeka, te koja je spremna na svaku žrtvu za svoje svete ideale: Krista i domovinu. Omladina je pak ostala oduševljena, videći, kako narod sa simpatijama prati njen rad.

1. t. mj. nastupili su Mali Križari s igrom »Petrica Kerempuh«. Djeca su ovim pokazala, kako su i oni spremni na rad za Krista i hrvatsku domovinu. Zatim su se ponovile neke točke prijašnje akademije.

Ovaj ponovni uspjeh i simpatija, koje sve više dobiva Križarstvo u našem mjestu, dali su povoda našoj omladini za novi i ustrajni rad oko preporoda našega naroda u Kristu.

Širom svijeta

SUDBINA BARCELONE zapečaćena je. Svakoga časa očekuje se opći juriš na grad, koji je opkoljen sa svih strana od španjolskih nacionalista. Barcelona je sva u dimu i vatri. Nacionalistička avijacija je bez prestanka bombardira. Na periferiji vode se ogorčene borbe. Uvjeravaju, da najveći dio stanovništva ne će napustiti grad, već će dočekati ulazak četa generala Franca. Smatra se, da se ne može računati s utvrđivanjem grada, jer ga je nemoguće obraniti te da će se Katalonci radije predati negoli dozvoliti, da im se razruši glavni grad. Ne može biti govora o nekoj redovitoj crvenoj armiji, jer ne postoji niti jedinstveno zapovjedništvo niti ima dovoljno ratnoga materijala.

VJENČANJE PRINCESE MARIJE SAVOJSKE. 23. t. mj. na svečan način obavljeno je vjenčanje princeze Marije Savojske, najmlađe kćerke talijanskog kralja, s princem Lujom Bourbon Parma. Vjenčanje je obavljeno u Pavlinskoj kapelici na Kvirinalu, a prisustvovali su mu osim talijanskog kraljevskog para bugarski kralj Boris, bivši španjolski kralj Alfons XIII., brojni prinčevi i princeze, članovi talijanske vlade na čelu s Mussolinijem, članovi diplomatskoga zbora, predsjednici senata i parlamenta i druge ugledne ličnosti. Kao kumovi fungirali su za mladenku princ od Piemonta i grof od Torina, a za mladoženju francuski prinčevi Coivier i Gaetan Bourbonski. Nakon obreda vjenčanja slijedila je sv. Misa, a nakon nje pristupilo se potpisu protokola o vjenčanju. Nakon vjenčanja mladi par otišao je u Vatikan, gdje je primljen u posebnu audijenciju kod Sv. Oca Pape.

HAPSENJE KOMUNISTA U ALBANIJU. Organi vlasti u Albaniji otkrili su u Tirani, Skadru, Korči i svim drugim većim mjestima Albanije razgranatu tajnu komunističku organizaciju. Kad su uapšeni vode organizacije, oni su na saslušanju odali i svoje saučesnike, koji su sada svi pohvatani. Tako je u Skadru poapšeno preko 50 komunista, u Tirani isto toliko, dok se broj uapšenih u Korči popeo na preko 100. I u drugim mjestima pritvoreno je dosta lica. Kod mnogih uapšenih komunista pronađeno je dosta kompromitujućega materijala. Uapšeni komunisti većinom su mladići ispod 25 godina, i to studenti i gimnazisti viših razreda. Ima i mali broj zanatlija među njima. Dosad ih je uapšeno preko 300. Svi će biti sprovedeni u Tiranu a zatim internirani u raznim mjestima. Hapšenja još traju.

PRVE SLOVAČKE MARKE. Slovačka poštanska uprava, na uspomenu otvaranja prvoga slovačkog sabora 18. t. mj., izdala je posebne marke u nominalnoj vrijednosti od 3 krunice. Na njima je slika Bratislave, državni grb i tekst naročito crvene boje: »Otvorenje slovačkog sabora 18. januara 1939«. Marke će vrijediti od 31. t. mj., a njima se mogu frankirati sva pisma, pa i ona, koja idu u inozemstvo.

NOVA SLOVAČKA VLADA ne razlikuje se mnogo od prijašnje. Jedina je novost, što je bivše ministarstvo gospodarstva podijeljeno na dva resora, na ministarstvo privrede i ministarstvo financija. Nove ličnosti u vladi su: ministar privrede dr Pruzinsky, ministar financija Pavel Teplanski i ministar prosvjete Sivak. Dr Tiso je ostao i dalje ministar predsjednik te ministar unutrašnjih poslova i narodnog zdravlja i socijalne politike. Treba dodati, da će predsjednik vlade Sidor, ministar za Slovačku, i dalje vršiti svoju dužnost kao član središnje vlade u Pragu.

PRVA ŽENA U SOVIJSKOJ VLADI. Supruga komesara Molotova imenovana je komesarom za ribolov. Dosad je bila vrhovnim direktorom za kozmetiku u Sovjetskoj Rusiji. Gđa Molotov je ujedno i prvi ženski član sovjetske vlade.

NAPREDAK ELEKTRIFIKACIJE U ITALIJI. U Italiji se nalazi u gradnji 35 velikih hidroelektričnih poduzeća, koja će moći proizvoditi 1 milijun 590 hiljada kw.

Kad ova poduzeća budu dovršena, ukupna proizvodnja električne energije u Italiji iznosit će 6 milijuna i 700 hiljada kw godišnje. Od toga otpadaju dvije trećine na sjevernu Italiju. Tokom ove godine imao bi se broj hidrocentrala prema prošloj godini podvostručiti.

NOVI KORAK K STAPANJU VOJSKE I NACIONALSOCIJALISTIČKE STRANKE. Odlukom Hitlera, da na SA prenese vojnički odgoj naroda prije i poslije odsluženog vojničkog roka, ta stranačka formacija dobiva u biti značaj fašističke milicije. Predvojnički odgoj do 16 godina vrši Hitlerova omladina, a od 17 godina SA. Nakon dvogodišnje redovite vojničke službe pristup u SA je obvezatan za sve pričuvne vojnike, osim za članove SS formacije, korpusa motorističkih odjela i za nacional-socijalistički zračni korpus. Time je SA priznata u punoj formi kao prava vojnička organizacija, koja suraduje s vrhovnim zapovjedništvom vojske. Ona nije specijalizirana samo na pješadiju, nego i na konjanstvo, mornaricu i druge grane vojske. Time je ponovno ojačana pozicija SA u vojsci.

Život Šibenika

BISKUP OTPUTOVAO U ZAGREB. U ponedjeljak 23. t. mj. otputovao je naš preuzv. biskup u Zagreb, da prisustvuje biskupskim konferencijama.

SVIJEČNICA U KATEDRALI. U četvrtak na Sviječnicu bit će u 6 s. župska sv. Misa. Zatim u 7, 8 i 9 s. tihe sv. Mise. U 10.30 s. bit će blagoslov svijeća, procesija oko crkve i sv. Misa s biskupovom asistencijom. Blagoslov svijeća obavit će preuzv. biskup.

SVIJEČNICA U NOVOJ CRKVI. Blagdan Očišćenja Bl. Dj. Marije ili Sviječnica bit će i ove godine po običaju proslavljen u Novoj crkvi. U srijedu 1. veljače uoči blagdana u 5 s. uvečer bit će pjevana Večernja, a zatim ispovijedanje. U četvrtak na Gospin blagdan bit će ujutro u 5.30 jutrenja i lekcije. Poslije lekcija bit će blagoslov svijeća i procesija oko crkve, a zatim pjevana sv. Misa. U 8 s. bit će tiha sv. Misa, a u 10 s. druga pjevana sv. Misa. Popodne u 5 s. blagoslov s Presvetim. — Pozivlju se sva braća i sestre, da u što većem broju prisustvuju i uveličaju zaštitnicu naše bratovštine.

SV. BLAŽ slavi se u petak 3. veljače. Toga dana u svim našim crkvama bit će grlićanje.

POBOŽNOST XV SUBOTA Pompejske Gospe počela je u subotu 28. t. mj. u Novoj crkvi.

BLAGOSLOV ZA DOBRU SMRT bit će u katedrali u nedjelju 29. t. mj. u 4.30 s. popodne.

U DOLACKOJ ŽUPSKOJ CRKVI 2. II. t. g. na Sviječnicu župska svečana sv. Misa bit će u 7.30 s. Prije sv. Mise bit će blagoslov svijeća i procesija. — Uvečer toga dana počinje devetnica u čast Gospe Lurdske, koja će počimati svake večeri u 5 s. Svake večeri bit će ružarij i devetnica, zatim će razni propovjednici veličati slavu i milosrđe »Naše Gospe Lurdske«. Slijedit će nato pjevanje Gospine litnije i blagoslov s Presvetim. Na koru pjevat će članice Bratovštine »Naše Gospe Lurdske« i Male Križarice. — Bogoljubnici Marijini, dodite u što većem broju, da se skupa stavimo pod okrilje dobre i moćne Majke Marije! — 3. II. na sv. Blaža sv. Misa u 6.30 s. s pjevanom poslanicom i evanđeljem. Poslije sv. Mise grlićanje vjernika. U 9 s. školska sv. Misa i grlićanje djece.

O »TJEDNU PROTIV PSOSTI«, na žalost, ni u ovom broju, radi obilja druživa gradiva, ne možemo donijeti opširniji izvještaj, kako smo to obećali, pak čemo to svakako učiniti u slijedećem broju.

NOVI TALIJANSKI KONZUL dr. Oliberto Fabiani, dosadašnji vicekonzul u Splitu, 21. t. mj. preuzeo je svoju dužnost.

UMIROVLJENJE. Na prijedlog ministra pravde potpisan je ukaz, kojim se umirovljuje Ivo Rendić-Miočević, sud. savjetnik III/II mjesnog okružnog suda.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (29. I.—4. II.): da plodovi i koristi našega drugoga »Tjedna protiv psosti« budu što veći i što trajniji — *Don Ante Radić*.

U FOND »KATOLIČKE KARITAS« doprinio je gosp. Antun Sarić, upr. pošte u Mandalini, Din 10, da počasti uspomenu pk. Ive Graovac. — Odbor najljepše blagodari.

NA PRVI PETAK 3. II. t. g. imat će Križarice i Male Križarice u crkvi sv. Luce ujutro u 6.30 s. sv. Misu i zajedničku sv. Pričest, a navečer u 6.30 s. pobožnost Presv. Srcu i blagoslov s Presvetim.

U FOND NAŠEGA LISTA doprijeli su: Č. s. Bononija (Zemun — Bolnica), Stojčić Marko (Šibenik), Mattiassi Ema (Šibenik), Nora de Marassovich (Skradin) i don Lovro Dražić (Tribani) po Din 20; Linić Anton (Zagreb), Antić-Poluš Ivo (Šibenik), Sestre Milosrdnice (Beograd — Zarazna bolnica) i Bedrica Ante (Šibenik) po Din 10. — Da počasti uspomenu pk. Dujma Balića: Don Frane Grandov Din 20. — Da počaste uspomenu pk. Anke Bačinić: Radić Grgo i obitelj Mate Jadronja po Din 20. — Da počasti uspomenu pk. Dumice ud. Zaja: Obitelj Mate Jadronja Din 20. — Da počasti uspomenu pk. Luke Skansi (Sumartin): Don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

OTPUŠTEN IZ DRŽAVNE SLUŽBE. Gosp. Mladen Kaštelan, gimnazijski profesor u Dubrovniku, prošlih dana, odlukom ministarstva prosvjete, bio je otpušten iz državne službe.

OBRAĆENJA U JAPANU

Katolička je crkva u Japanu u zadnje vrijeme zabilježila više značajnijih obraćenja.

Tako je prije kratkoga vremena primljen u krilo katoličke Crkve vrhovni zapovjednik japanskih zračnih snaga general Tokugava. General potječe iz obitelji, čije su se starješine u prošlosti ubrajale u najluđe neprijatelje katolika.

Prije nekoliko godina prešla je na katoličku vjeru kćerka vrhovnoga dvorskog meštra na carskom dvoru, grofa Chahinatija. Ista je nedavno stupila u samostan karmelićanki u Tokiju, koji već broji 10 japanskih redovnica.

OBUSTAVLJENI MOTORNI VLAKOVI SARAJEVO — DUBROVNIK. Obustavljen je 21. t. mj. promet motornoga vlaka između Dubrovnika i Sarajeva, dok će se razvijati i dalje promet motornim vlakovima između Sarajeva i Broda te Sarajeva i Beograda.

NARODNI DOBROTvor. 30. XII. pr. g. preminuo je dr. Nikodem Jakšić, odjelni predstojnik u m. Za života bio je uvijek dobrotvor sirotinje, a takav je ostao i iza smrti. Osim nekoliko manjih legata ostavio je cijelu svoju imovinu dobrotvornim društvima, odnosno zakladama, i to sirotinji rodnog mu mjesta Ilok, siročadi grada Zagreba, gdje je proživio punih 60 godina, »Matici Hrvatskoj« i »Društvu sv. Jeronima«. Slijedili i drugi njegov plemeniti primjer!

FILM O KRISTOVOM ROĐENJU

Jedno englesko filmsko društvo izradilo je veliki vjerski film s naslovom »The Prince of Peace«, što u našem hrvatskom jeziku znači »Knez mira«. Film prikazuje rođenje Kristovo, pokolj djece i završava bijegom u Egipat. Film je režirao Donald Carter. Prošloga Božića prikazivali su ga u nekim anglikanskim crkvama i katedralama. I ako je film izrađen u anglikanskom duhu, ipak je i s katoličke strane priznat kao veoma vrijedan.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE! — TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS-ŠIBENIK

SVOJ K SVOME!

M.